اقتصاد سبز

ایران هفتمین تولیدکننده گازهای گلخانه‌ای در جهان

فاطمه پاسبان
کارشناس کشاورزی

● مروری بر مطالب گذشته اقتصاد سبز سوالی را به ذهن متبادر می‌کند که درست است اقتصاد سبز برای جهان کنونی از نظر زندگی بهتر و سالم‌تر مهم است اما چرا ضروری است؟ چه واقعیت‌هایی در جهان کنونی به چشم می‌خورد که اهمیت توجه و پرداختن به آن را در زمان، بدون فوت وقت ضروری می‌کند؟ برای پاسخ به این ابهام نگاهی به برخی شاخص‌های جهانی در این خصوص و وضعیت ایران می‌اندازیم. یکی از این معیارها تولید گازهای گلخانه‌ای است؛ سه‌گاز اصلی دی‌اکسیدکربن (CO_2)، متان (CH_4) و مونوکسیددی‌نیتروژن (N_2O) سبب وقوع پدیده گازها گلخانه‌ای می‌شوند. در این میان گاز دی‌اکسیدکربن یکی از مهم‌ترین گازهای گلخانه‌ای است که بر اثر مصرف سوخت‌های فسیلی در سطح زمین منتشر می‌شود. چرا به این گازها لقب گاز گلخانه‌ای داده شده است؟ به این دلیل که این گازها فضایی مانند گلخانه در اطراف زمین ایجاد می‌کنند. در گلخانه نور خورشید وارد فضای آن می‌شود اما چون جداره شیشه‌ای دارد بخشی از آن دوباره به درون گلخانه برمی‌گردد. به این ترتیب فضای داخل گلخانه از بیرون گرمتر می‌شود. در جو زمین هم اتفاق مشابهی روی می‌دهد. قبل از دخالت انسان در طبیعت، جو زمین همیشه بخشی از امواج خورشید را در خود نگه می‌داشت که سبب می‌شد هوای کره‌خاکی ما به اندازه مناسبی برای زیست، گرم باشد، اما تولید گازهای گلخانه‌ای و افزایش آن در جو، میزان جذب اشعه‌های خورشید را افزایش داده است. انتشار گازهای گلخانه‌ای بر گرم‌شدن هوای زمین و اسیدی‌شدن اقیانوس‌ها اثری تجمیعی دارد. این یک قانون فیزیکی است و چه ما بخواهیم و چه نخواهیم اتفاق می‌افتد. نکته مهم درخصوص گاز دی‌اکسیدکربن این است که صدهاسال در جو و حتی مدت بیشتری در اقیانوس‌ها باقی می‌ماند و سلامت و زندگی در کره‌زمین را به‌خطر می‌اندازد. اگر به آمار و ارقام منتشرشده بانک‌جهانی نگاهی بیندازیم ملاحظه می‌شود طی دوره ۱۹۹۰ تا ۲۰۱۰ کل انتشار گاز دی‌اکسیدکربن از رقم ۲۲/۲میلیاردتن متریک در سال ۱۹۹۰ به ۳۳/۶میلیاردتن متریک در سال ۲۰۱۰ رسیده که سالانه در حدود ۲/۱درصد رشد داشته است.

ادامه در صفحه ۶

نقدینگی در جیب سرمایه‌گذاران جا خوش کرده است

بازار در انتظار علایم بهبود شرایط اقتصادی

آرزو علیمـدد: هفتـه گذشـته بـازار سـرمایه در کشـاکش‌های سیاسـی و اقتصادی تنها نظاره‌گر بود. به‌نظر می‌رسد این بازار و بازیگرانش چندهفته‌ای است چشمانشان به اتفاقات، تیزبین و گوش‌هایشان به اخبار حساس شده است. مسـافران خسته چندهفته‌پیش، درحال‌حاضر دنبال جواب این سـوال هسـتند که آیا زمان چرخش بازار فرارسـیده اسـت؟ قیمت سهام در چندماهه گذشـته تا جایـی کاهش‌یافته که جذابیت بالایی برای سـرمایه‌گذاری در بازار سرمایه ایجاد کرده است؛ قیمت‌هایی که هر سرمایه‌گذاری را در آماده‌باش کامل نگه داشته است. به‌نظر می‌رسد که این‌روزها بازار سـرمایه تنها به یک‌تلنگر نیاز دارد، اما این تلنگر نه از جنس ابزارهای نوین مالی اسـت و نه از سرازیرکردن عرضه‌هـای اولیه، بلکه آنچه سـرمایه‌گذار امروز به آن نیـاز دارد، از جنس ثبـات در تصمیم‌گیری‌های کلان اقتصادی و اطمینان به پایبندی به قوانین است.

هفته گذشـته خبر کاهش تورم و احتمال کاهش نرخ سودهای بانکی از یک‌سو و گمانه‌زنی خوش‌بینانه کارشناسان و تحلیلگران نسبت به مذاکرات هسته‌ای از سوی دیگر سبب شـد تا موجی از خوش‌بینی بازار را فرابگیرد اما از آنجایی که بازیگران بورسـی بارها در دام این اخبار مقطعی‌ای‌گیر افتاده‌اند، این‌بار با تکیه بر تجربیات نه‌چندان دورشان، بسیار محتاط عمل کردند و ترجیح دادند جای به‌استقبال‌رفتن و سرمایه‌گذاری با امید به آینده، نقدینگی‌شـان را تا حصول اطمینان از نتایج عملی بهبود در جیب‌های خودشـان نگه دارند. همین امر سبب‌شده تا با وجود اینکه شرایط برای خروج بازار از بحران فراهم‌شده است، سرمایه‌گذاران حاضر به پذیرش ریسک نبوده و ترجیح دهند تا حصول اطمینان از ثبات شـرایط، به رویای چه کنم‌هایشـان در آینده بسنده‌کنند.

بازار سرمایه هفته گذشته اندکی مثبت بود اما حجم معاملاتش نشان داد که سرمایه‌گذاران تمایل بیشتری برای حضور از خود نشان می‌دهند.

البته بازار سرمایه خود چندان اخبار جذابی نداشت و مهم‌ترین رویدادش رونمایی از سـامانه جدید پس از معاملات بود.

سـامانه معاملات فعلی، در ۲۰سال گذشـته در بازار به‌کار گرفته شـده و قرار است سامانه جدید از سال آینده به بهره‌برداری برسد. هرچند که به‌نظر می‌رسد سهامداران ترجیح می‌دهند سروسامانی به دریافت دی‌پی‌اس‌هایشان از شـرکت‌ها داده شـود. رخدادی که قرار بود با واریز این مبلغ به سـپرده‌گذاری، سـهامداران را از افتتاح حساب در بانک‌هـای مختلف یا مراجعه حضـوری، برحذر دارد، اما مدتی اسـت که مسـکوت مانده و خبری از اجرایش نیسـت. به هررو علی صالح آبادی، رییس سازمان بورس در مراسم رونمایی از سامانه جدید اظهار کرد: دارایی تمام سرمایه‌گذاران بازار سرمایه در این سامانه ثبت خواهد شد و می‌تواند خدمات خوبی را به سرمایه‌گذاران ارایـه کند. این در حالی اسـت که تمامی خدمات به‌روز بوده و در حال بهبود است، بنابراین سرمایه‌گذاران می‌توانند از تغییـرات دارایی‌های خـود آگاه شـوند. وی همچنیـن از امـکان واگذاری سـهام‌عدالت از طریق این سامانه نیز خبر داد. در سامانه جدید، محدودیت‌هایی مانند صدور کد سهامداری برطرف شده است. در این خصوص سلطانی‌نژاد، مدیرعامل شـرکت سـپرده‌گذاری، اظهار کـرد: در این سـامانه در عین اینکه، فرد می‌تواند چند کد سهامداری داشته باشـد، امکان مدیریت تحت کدملی، متناظر شده تا بحث پولشویی از بین برود. افزایش نظارت‌ها حتی برای کارگـزاران نیز از دیگر مزیت‌های سـامانه جدید پس از معاملات است. در این سامانه مفهوم کارگزار ناظر معنایی ندارد و واژه کارگزار عامل جایگزین آن شـده است. به این صورت که کارگزار عامل، کارگزاری است که سهام را برای مشتری خریداری می‌کند.

هفته گذشته خبر کاهش تورم و احتمال کاهش نرخ سودهای بانکی از یک‌سو و گمانه‌زنی خوش‌بینانه کارشناسان و تحلیلگران نسبت به مذاکرات هسته‌ای از سوی دیگر سبب شد تا موجی از خوش‌بینی بازار را فرابگیرد اما از آنجایی که بازیگران بورسی بارها در دام این اخبار مقطعی‌ای‌گیر افتاده‌اند، این‌بار با تکیه بر تجربیات نه‌چندان دورشان، بسیار محتاط عمل کردند

هفته گذشته شـاخص با کلی تلاش تنها ۱۸واحد مثبت شد تا با رسیدن به محدوده ۷۴هزارو ۱۵۱واحدی، رشـد ۰/۰۲درصـدی را در یک‌هفتـه کسـب کند. این در حالی است که شاخص نسبت به ابتدای سال، هنوز بیش از چهارهزارو۸۰۰واحد کمتر اسـت. هفته گذشته حجم معاملات کاهشـی بـود. بیش از سه‌میلیون‌و۱۱۸هزارسـهم در حالی معامله شـد که نسبت به هفتـه ماقبلش ۲۰درصـد افت داشت. به‌موازات، ارزش معاملات هم کم و با ریزشی ۲۴درصدی به ۸۵۱میلیاردتومان بالغ شد.

معاملـات اوراق مشـارکت هـم بی‌رونـق بـود. ۱۶۸هزارو۲۷۸برگه‌اش بـه ارزش ۱۶/۸میلیاردتومان مورد تبـادل قرار گرفت که هـم از لحاظ حجم و هم ارزش، ۴۲/۸درصد افت داشتند.

عکس: آیدین رهبر، شرق

گروه خودرو

شـرکت‌های خودرویی دوباره مورد اقبال بازار قرار گرفتند و بازیگران بازار به سهامشان روی خوش نشان دادند. از اواسـط هفته پیش، معاملات سرخ خودرویی به سبزی گرایید و مثبت شـد تا جایی که در آخرین روز معامـلات، اکثر نمادهای این گـروه مثبت بودند. ایران‌خـودرو پس از تبادل بیش از ۵۷میلیون سـهم، معاملات روانی داشـت. بلنـدای صف خرید خزامیا به بیش از ۳۰میلیون سـهم می‌رسید در حالی که حجم معاملاتش تنها در حدود یک‌میلیون سهم بود. خبهمن، خگستر و خساپا هم‌صف بودند.

سـایر همگروهی‌های این شرکت‌ها نیز چهارشنبه سبزی را پشت‌سر گذاشتند.

گروه بانکی

اکثر نمادهای این گروه در هفته گذشـته معاملات خوبی نداشتند و بیشتر با افت قیمت مواجه شدند.

به‌نظر می‌رسـد احتمال کاهش نرخ سـود بانکی به‌مذاق سهامداران بانکی خوش نیامده و ترجیح دادند قیمت کمتـری برایش بپردازند. البتـه روند معاملات بانکی‌ها در روز آخر معاملات برعکس شد و تقریبا اکثر نمادهای بانکی هرچند کم، اما مثبت بسته شدند. بانک سینا، کارآفرین و اقتصاد نوین با صف خرید به کارشان پایان دادند. معاملات بانک دی هم پس از دادوسـتدی ۲۰میلیون‌سهمی، همچنان روان بود. بانک تجارت هم بیش از ۱۲میلیون سهمش را معامله کرد.

گروه فلزات اساسی

روند صعودی قیمت جهانی مس در هفته گذشـته سـبب شد تا علاوه‌بر اینکه قیمت سهام فملی در طول هفته سبز باشـد، با اقبال خوش سهامداران نیز روبه‌رو شـده و صف خرید تشکیل شـود. البته روند صعودی قیمت‌های جهانی هم در انتهای هفته به افول گرایید. مس شهید باهنر نیز اواخر هفته را مثبت سپری کرد. اما فولادمبارکه روزگار خوشی نداشت و حرکتش نزولی بود.

در این گروه فولادخراسان و فولادخوزستان ماه‌هاست که بی‌فروغند. فولادخراسـان آخرین‌بار ۲۴تیرماه یک‌روز مثبت داشته و در این مدت با ۳۰درصد افت قیمت مواجه شده‌است. قیمت این سهم از ۹هزارو۱۱۱ریال در ۲۴تیرماه، به هفت‌هزارو۲۴ریال در هفته گذشته رسیده است.

فولاد خوزستان هم در همین مدت، تنها دوروز مثبت را سـپری کرده است. فخوز هم با نزول ۱۲درصدی در قیمت مواجه شده و از هفت‌هزارو۵۷۱ریال در تابستان، به شش‌هزارو۶۶۶ریال رسیده است.

خبر

آخرین وضعیت وام کالا در بانک‌ها

● **ایسـنا:** با وجود رشد نسبتا بالای اعطای تسهیلات بانکی در نیمه‌اول امسال، پرداخت وام‌های خرد ازجمله کالا از جایگاه مناسـبی در بین ۱۴۶هزارمیلیاردتومان تسهیلات پرداختی در این‌مدت برخوردار نبوده و اغلب بانک‌هـا تمایلی برای پرداخت این قبیل وام ندارند. وام کالا ازجمله تسـهیلات بانکی اسـت که از قبل برخی بانک‌ها در فهرسـت خدمات‌دهی به مشـتریان خود قرارداده بودند، اما به مرور و به‌ویژه در یکی، دوسال اخیر با کاهش منابع بانک‌ها و کند شدن روند تسهیلات‌دهی آنهـا، وام‌های خرد نظیر کالا یـا خودرو نیز تحت‌تاثیر شرایط قرار گرفته و از میزان اعطای آنها کاسته شد.

یارانه‌بگیران، ۷۶میلیونی شدند

● **ایسنا:** مجموع منابع واریزی به حساب سرپرستان خانوار در شش‌ماه اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها در سال‌جاری حاکی از دریافت حدود ۷۶میلیون یارانه ۴۵هزار و ۵۰۰تومانی در هرماه است.

توقف صادرات کالاها به دلیل مشکلات ترانزیتی

● **فـارس:** رییـس کمیسـیون حمل‌ونقـل و امـور گمرکی اتاق بازرگانی ایران گفت: افزایش نرخ ترانزیت کامیون‌هـای ایران بـه ترکیه به هزاریـورو و همزمان بالارفتن قیمت سـوخت در داخل، صنعت حمل‌ونقل کشـور را با تهدیـد مواجه کرده اسـت. رضا کامی در جلسـه شـورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی اظهارداشت: در دوهفته اول این افزایش، کامیون‌ها این رقم را پرداخت نمی‌کردند که باعث شـده بود ترافیک سـنگینی در مرز بازرگان ایجاد شود؛ در هفته گذشته عده‌ای به اجبار این مبلغ را پرداخت کردند ولی اکثریت کامیون‌داران که به شـرایط قرارداد سابق خود پایبند بودند مجبور به بازگشـت به کشور شـدند. وی افزود: حدود ۱۵۰کامیون صادراتی به کشور برگشته و کارنه‌تیر خود را ابطال کرده‌اند تا آمار کارنه‌تیر کشور ۱۹۰عدد و آمار گواهی مبدا نیز ۱۲۰عدد کاهش یابد.

برگزاری کنفرانس مدیریت استراتژیک

● کنفرانس سالانه مدیریت اسـتراتژیک، با رویکرد نوآوری و پویایی کسب‌وکار، روزهای ۲۷و۲۸ آبان جاری توسط دانشکده مدیریت دانشگاه تهران برگزار می‌شود.